

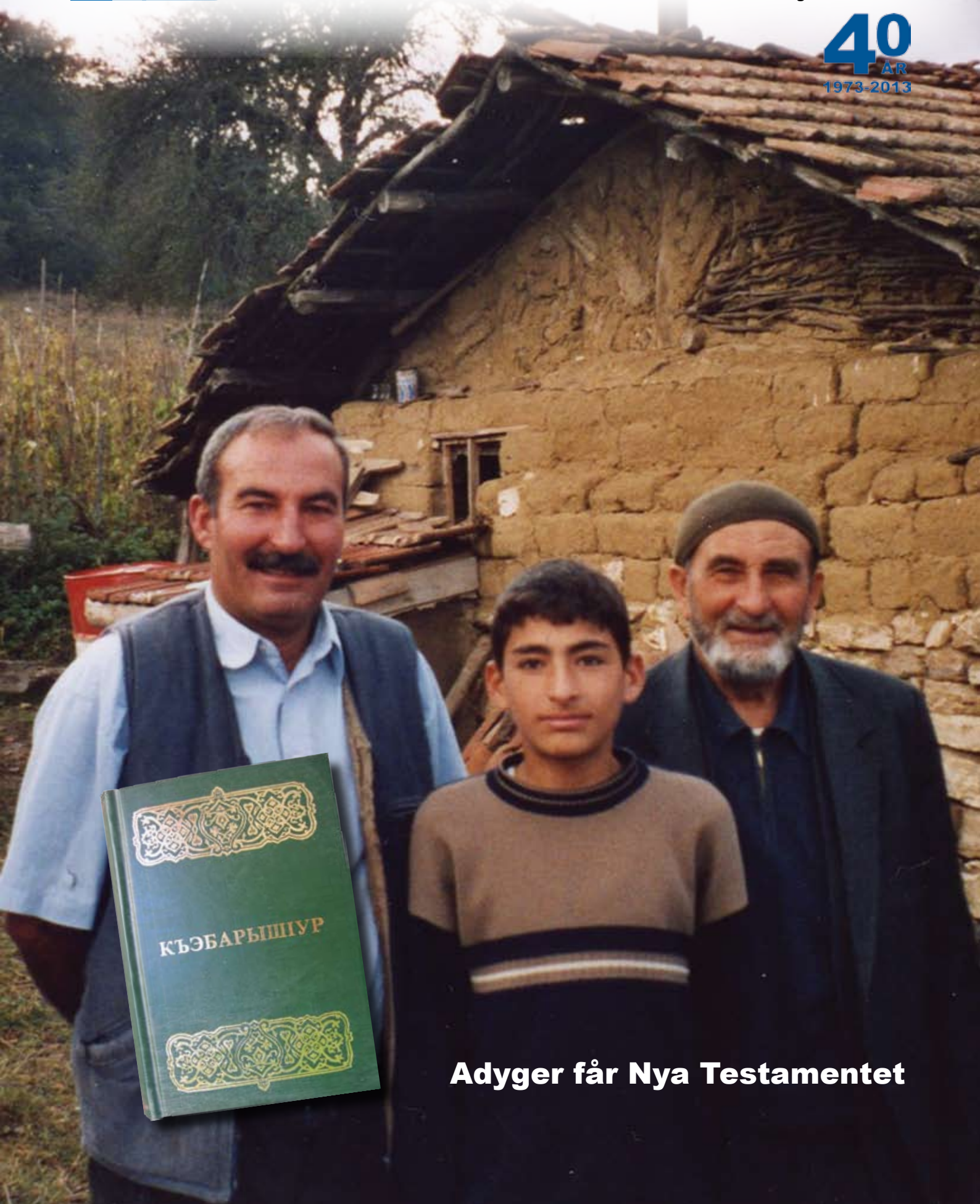
ifB

NYHETER

Nr. 8 / 2013

Institutet för Bibelöversättning www.ifb.nu

40
AR
1973-2013

Adyger får Nya Testamentet

Bibelöversättare och missionär

Levi Mårtensson 70 år - Still Going Strong

Levi Mårtensson översatte det första adygeiska Nya Testamentet som trycktes 1991 och det första kabardinska Nya Testamentet som trycktes två år senare. Just nu förbereds en reviderad version av adygeiska Nya Testamentet för tryckning. Levi arbetade nio år som missionär i Kaukasus. Efter att han pga sitt missionsarbete för tio år sedan blev utvisad ur Ryssland, ägnar han sig huvudsakligen åt översättning av kristna böcker till adygeiska och kabardinska. Han gör också evangelisationsresor till Turkiet och Mellanöstern. Levi är bosatt i Tyskland, är gift och har två vuxna döttrar.

Jag bar på en dröm att tjäna Gud som bibelöversättare. Jag hade bett och förberett mig för denna tjänst i flera år och så en morgon, när jag bad och läste bibeln, kom plötsligt övertygelsen om att en dörr nu hade öppnats. Kort därpå blev jag under ovanliga omständigheter inbjuden att stiga in i det adygeiska översättningsprojektet 1973, samma år som Institutet för Bibelöversättning grundades. Jag hade den nödvändiga utbildningen, hade studerat språk, däribland ryska, språkvetenskap och teologi vid Uppsala universitet och hade ett år som stipendiat studerat vid ett engelskt teologiskt college. Dessutom hade jag i England gått igenom utbildning för bibelöversättare.

Det var verkligen ett vågspel: jag hade ingen mission bakom mig, bara tre vänner, som lovat sitt understöd varje månad; finansiellt var allt osäkert, men jag upplevde tydligt Guds tilltal: litar du på mig eller på människor? Detta tilltal, Guds röst genom omständigheterna och den inre över-

tygelsen lämnade inte rum för några tvivel. Guds upprepade och originella ingripanden mitt i den finansiella osäkerheten kom att betyda mycket för min tro.

I början tillbringade jag två år i Israel, där jag ägnade mig åt språkinläring och började med översättning. Under de följande åren blev det flera gånger nödvändigt att flytta och starta på nytt av den anledningen att det var svårt att hitta kompetenta språkmedhjälpare. Tre månader bodde jag i en adygeisk by i Jordanien. Därifrån blev jag utvisad och kom så till Tyskland, där jag inom kort fann en duktig medhjälpare för översättning. Efter flera år av intensivt översättningsarbete med olika språkmedhjälpare, flyttade min fru och jag till USA, där vi fann adyger och kabardiner från Kaukasus, som var villiga och kapabla att hjälpa oss. Nu i efterhand med facit i hand, kan jag se att det var en viktig och riktig strategi att etablera kontakter med tjerkesser (samlingsnamn för tre besläktade folk: adyger, kabardiner och tjerkesser) i olika länder. Dessa kontakter från den tiden tjänar idag som brohuvuden för spridningen av Guds ord.

Efter fyra år i USA återvände vi till Tyskland. Institutet för Bibelöversättning tryckte Nya Testamentena på adygeiska och kabardinska och vi började be om nästa steg: att grunda adygeiska och kabardinska församlingar i Kaukasus. Vår familj hade nu växt: vi hade två döttrar med ryska namn, Irina och Katja. Det gick några år innan vi hade övertygelsen om att tiden nu var kommen att våga språnget till tjerkessernas hemland, Kaukasus.

Vi flyttade till nordvästra Kaukasus och tillbringade sedan nio fruktbara år där, och grundade under den tiden en adygeisk församling. Vi erfor mycket av Guds ledning, uppmuntran och ingripande. Vid ett tillfälle hade jag en nyckelupplevelse. Gud utmanade mig: ”Om du vore lite modigare, skulle du få se mycket mer hända.” Jag hade just farit omkring i byarna i några timmar och var på hemväg. Jag vände bilen och for in i närmaste by. Den dagen lärde jag känna tre människor, som sedan överlämnade sina liv åt Gud.

Vi började organisera ögon- och hjärtoperationer, något som mötte ett skriande behov, och för oss var ett djärvt steg, men vi var säkra på att detta var Guds vilja för vårt arbete. Vi började med tomma händer men fick uppleva hur Gud grep in och gjorde det omöjliga möjligt. 210 ögonoperationer och 25 livsräddande hjärtoperationer av barn blev utförda inom loppet av några år, vilket också innebar öppnade dörrar för evangeliet. Vi kunde också utrusta ett sjukhus med medicinsk utrustning, hundratals sjukbäddar och en ambulans. En adygeisk kvinna som hade en rad ansvarsfulla uppgifter i dessa projekt, beskrev den tiden på följande sätt: ”Det var en underbar tid. Vi levde som i en dröm, som i en saga.”

Vad jag också gärna minns, är evangelisationen ute i byarna. Vi visade Jesusfilmen överallt i republiken, långt mer än 500 gånger. Så småningom bildades tjugo cellgrupper i byarna och en församling uppstod. Staben av hängivna och begeistrade medarbetare växte successivt.

Efter nio års arbete i Kaukasus blev jag p.g.a. vår missionsverksamhet utan förvarning häktad och utvisad. Det var ett hårt slag såväl för församlingen som för mig personligen. Som troende befinner vi oss i en konkret kamp och därtill hör också smärta och förluster. Guds ord uppmanar oss att glädja oss, när vi som Hans vittnen får uppleva vedervärdigheter. Allt vårt verk är trots allt tidsbegränsat och den tid, som var oss utmätt i Kaukasus, var, hur smärtsamt det än var, tydligen förbi.

Jag har just fyllt 70 år. Det finns en del projekt som måste avslutas, böcker och traktater som måste översättas, filmer, som borde översättas och beredas för visning, evangelisationsresor som förestår. Sen har vi en websida med filmer, audios, böcker, och traktater. Denna websida frekventeras nu förvånansvärt flitigt av adyger och kabardiner över hela världen, från USA, Europa, Turkiet, Mellanöstern och Asien ända till Laos, Vietnam, Korea och Australien. Gud har öppnat nya, oanade möjligheter att sprida de Goda Nyheterna, och dessa möjligheter gäller det att ta vara på, så länge det fortfarande är dag.

Levi Mårtensson

Månadens projekt

En reviderad upplaga av Nya Testamentet på adygeiska förbereds för tryckning. Stöd tryckningen med din gåva till månadens projekt!

Adyger

Område: Adygeiska autonoma området, Nord västra Kaukasien, Ryssland

Antal: ca 140.000

Språk: Nära kabardinska - kaukasiska språkfamiljen

Religion: Sunnitiska muslimer, växande antal kristna.

Bibelöversättning:
Nya Testamentet
1-2 Samuelsbok
1 Mosebok
Esther, Jona, Rut
Psaltaren
1-2 Kungaboken

Adygerna var kristna fram till 1500-talet. Därefter började islam sprida sig på det Adygeiska området och efter Kaukasiska kriget (1817-1864) blev islam den officiella religionen.

Adygerna ägnar sig åt jordbruk och boskapsskötsel.

Han läste Psaltaren på sjukhuset

Pastor Daniil hade inte mått bra i flera veckor. Han var förkyld men eftersom han var så upptagen med många uppgifter i den Evangeliska Komikyrkan hade han inte tid att vila. Men en morgon blev han mycket värre. När han försökte stiga upp märkte han att hans ben inte fungerade. Han kunde inte stå upp! Daniils fru Rimma ringde sjukhuset i Syktyvkar och ambulansen kom på en gång. Daniil hade tid att ta med sig sin nyaste skatt - Psaltaren som IFB hade publicerat nyligen.

När Daniil låg på avdelningen märkte han att de andra patienterna runt omkring honom inte var glada. De uttryckte sitt tillstånd med att svära. I princip var vart annat ord en svordom. Daniil försökte att inte lyssna till detta otrevliga tal, tog sin favoritbok - Psaltaren - och började läsa.

"Vad läser du?" frågade en man från sängen bredvid. "Vi alla andra läser vanliga tidningar men din bok ser anorlunda ut. Vad är det?" "Jag läser Psaltaren på komi", svarade Daniil med ett brett leende. "Vad, du måste vara riktigt sjuk! Men du ser inte ut som en döende!" undrade mannen. I Ryssland brukar man läsa Psaltaren för människor som skall dö. Daniil log och sade: "Nej, jag vet att jag kommer att bli bra när jag fått antibiotika och vila. Jag läser inte därför att jag skall dö. Jag läser därför att det hjälper mig att leva!" "Verkligen? Vad menar du med det?" frågade mannen ivrigt. Och så började Daniil berätta för honom om Guds kärlek, Jesu offer och frälsningen. Han försäkrade sig om att prata så högt att hela avdelningen kunde höra.

Dag efter dag läste Daniil Psaltaren och svarade på frågor som hans nyfikna grannar ställde. Under veckan som Daniil tillbringade på sjukhuset hade han tillfälle att förmedla Evangeliet till alla andra patienter. Mot slutet av sin vistelse märkte han att en stor förändring hade skett på avdelningen: det fanns nästan ingen som svor mera! Och om ibland någon svordom av misstag kom ut ur någons mun bad han om ursäkt på en gång.

Vad gjorde så stor förändring under bara en vecka? Det var en människa på avdelningen som läste Guds Ord. Pastor Daniil berättade: "Under denna vecka på sjukhuset lärde jag mig mera om kraften i Ordet. Ordet verkade i människorna även om jag läste det tyst i min säng! Jag lärde mig också att ibland är det nödvändigt för oss kristna att hamna på sjukhus. För det finns människor där... Människor som desperat behöver någon som kommer med de Goda Nyheterna om Jesus Kristus!"

Tältmöten i Komi

Nadezjda Gabova berättar: "När den Evangeliska Komikyrkan hade tältmöten i byar delade vi ut böcker på komi och välsignade de som tog emot Jesus. Många barn kom med på möten. En gång kom ett stort gäng pojkar och bad att få böcker på komi.

Det är viktigt att förkunna Evangeliet i byarna. Men nu behövs även de som fortsätter arbetet, så att folket börjar läsa Ordet och be tillsammans så att församlingar föds. Detta är ett viktigt böneämne!"

Institutet för Bibelöversättning

Box 20100, 104 60 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Bankgiro 148-3189

Raamatunkäännösinstituutti

Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. 09-774 43 50, Fax 09-739 795
e-post info.fin@IBTnet.org
Nordea Finland 206518-17911

IFB Nyheter

är gratis
och utkommer 11 gånger per år
Ansvarig utgivare: Branislav Kalcevic
Tryck: Skilltryck AB, Skillingaryd